

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

20. října 2020

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

DOPORUČENÝ POSTUP PRO REALIZACI ULOŽENÍ PRACOVNÍ POVINNOSTI ŽÁKŮM A STUDENTŮM K ZABEZPEČENÍ POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB A ČINNOSTI ORGÁNŮ OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Určeno pro orgány ochrany veřejného zdraví, vybrané poskytovatele zdravotních služeb, poskytovatele zdravotnické záchranné služby, kraje a hlavní město Prahu

Úvod

Vláda v souladu s čl. 5 a čl. 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění zákona č. 300/2000 Sb., vyhlásila usnesením vlády č. 957 dne 30. září 2020 pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru (označovaného jako SARS CoV-2) na území České republiky nouzový stav od 5. října 2020, a to na dobu 30 dnů. Dne 12. října 2020 přijala vláda krizové opatření, které se mimo jiné vztahuje i k zabezpečení poskytování zdravotních služeb a činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví po dobu trvání nouzového stavu. Toto krizové opatření bylo vyhlášeno usnesením vlády č. 1023 ze dne 12. října 2020 (dále jen „usnesení vlády č. 1023/2020“).

Vláda usnesením č. 1048 ze dne 16. října 2020 (dále jen „usnesení vlády č. 1048/2020“) změnila bod I/4 usnesení vlády č. 1023/2020 a současně zrušila přílohu tohoto usnesení, v níž byl uveden seznam vybraných poskytovatelů zdravotních služeb, kteří po dobu trvání krizového stavu (nouzového stavu) mohou využívat pracovní povinnosti osob.

Ministerstvo zdravotnictví zaslalo souhrn doporučených postupů k realizaci výše uvedeného usnesení vlády s čj. MZDR 19649/2020/OKP všem hejtmanům krajů, primátorovi hlavního města Prahy, ředitelům krajských hygienických stanic, ředitelce Hygienické stanice hl. m. Prahy, ředitelům zdravotnických záchranných služeb krajů a ředitelům vybraných nemocnic (tzv. páteřní sítě).

Tento doporučený postup se vztahuje pouze na období nouzového stavu.

UPOZORNĚNÍ:

Tento doporučený postup se nevztahuje na poskytování dobrovolnické činnosti poskytované na základě dohody uzavřené mezi poskytovatelem zdravotnické záchranné služby, poskytovatelem zdravotních služeb nebo orgánem ochrany veřejného zdraví a žákem nebo studentem, za kterou mu náleží odměna podle zákoníku práce.

Tento doporučený postup se nevztahuje ani na povolání příslušníků Armády ČR, které vydala vláda jako nařízení vlády č. 318/2020 Sb., o použití Armády České republiky k záchranným pracím při ochraně obyvatelstva a prevenci šíření koronaviru SARS CoV-2 v období do 31. prosince 2020, nebo příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR, neboť náklady Armády ČR spojené s řešením epidemie COVID-19 jsou hrazeny z rozpočtu Ministerstva obrany a náklady Hasičského záchranného sboru ČR spojené s řešením epidemie COVID-19 jsou hrazeny z rozpočtu Ministerstva vnitra.

1. Seznam oprávněných subjektů, které mohou využít uložení pracovní povinnosti

Krizovým opatřením vyhlášeným vládou byla uložena pracovní povinnost žákům a studentům vybraných studijních programů a oborů k zajištění poskytování zdravotních služeb poskytovateli zdravotních služeb a k zajištění činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví po dobu platnosti nouzového stavu v souvislosti s výskytem epidemie COVID-19 na území ČR. Výčet studentů a žáků, kterým může být uložena pracovní povinnost, je uveden v bodu 1 usnesení vlády č. 1023/2020.

Vláda usnesením č. 1048 ze dne 16. října 2020 (dále jen „usnesení vlády č. 1048/2020“) změnila bod I/4 usnesení vlády č. 1023/2020 a současně zrušila přílohu tohoto usnesení, v níž byl uveden seznam vybraných poskytovatelů zdravotních služeb, kteří po dobu trvání krizového stavu (nouzového stavu) mohou využívat pracovní povinnosti osob, a současně usnesením vlády č. 1048/2020 uložila:

- všem orgánům ochrany veřejného zdraví,
- poskytovatelům zdravotnické záchranné služby,
- poskytovatelům zdravotních služeb lůžkové péče

využívat na svém území pracovní povinnost žáků a studentů uvedených v bodu 1 usnesení vlády č. 1023/2020 a informovat Ministerstvo zdravotnictví o přijatých opatřeních v tomto směru. Výše uvedené subjekty jsou tak oprávněnými subjekty, které mohou využít uložení pracovní povinnosti pro zajištění své činnosti.

2. Uložení pracovní povinnosti žákům a studentům pro zabezpečení poskytování zdravotních služeb a činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví

Uložení pracovní povinnosti a proplácení náhrad za tuto pracovní povinnost se řídí krizovým zákonem (podrobnosti viz kapitola 6 Právní rámec stanovený krizovým zákonem).

Pracovní povinnost k zajištění poskytování zdravotních služeb u vybraných poskytovatelů zdravotních služeb (poskytovatel zdravotnické záchranné služby a poskytovatel zdravotních služeb lůžkové péče) a k zajištění činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví po dobu platnosti nouzového stavu v souvislosti s výskytem epidemie COVID-19 na území ČR byla usnesením vlády č. 1023/2020 změněným usnesením vlády č. 1048/2020 uložena po dobu nouzového stavu žákům a studentům:

- a) čtvrtého a pátého ročníku prezenční formy studijního programu všeobecné lékařství na lékařských fakultách veřejných vysokých škol,
- b) pátého ročníku prezenční formy studijního programu zubní lékařství na veřejné vysoké škole,
- c) pátého ročníku prezenční formy studijního programu farmacie na veřejné vysoké škole,
- d) posledních ročníků denní nebo prezenční formy bakalářských a pětiletých magisterských studijních programů na vysoké škole nebo oborů vzdělání na vyšší odborné škole nebo střední zdravotnické škole připravujícím se na nelékařské zdravotnické povolání podle zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, a bakalářského nebo pětiletého magisterského programu jednooborové psychologie,
- e) všech ročníků prezenční formy zdravotnických magisterských studijních programů navazujících na zdravotnický bakalářský program a magisterského programu jednooborové psychologie navazujícího na bakalářský program.

Vláda v bodu 2 usnesení vlády č. 1023/2020 uložila ministru zdravotnictví informovat a metodicky vést orgány ochrany veřejného zdraví, poskytovatele zdravotnické záchranné služby a poskytovatele zdravotních služeb lůžkové péče v procesu zajišťování poskytování péče.

Usnesením vlády č. 1023/2020 bylo dále uloženo:

- hejtmanům a primátorovi hlavního města Prahy vydávat a doručovat příkazy k výkonu pracovní povinnosti podle tohoto usnesení pro konkrétní osoby uvedené v usnesení vlády v bodu 1, a to na základě konkrétního požadavku oprávněných

subjektů, které ve svém požadavku musí uvést požadovaný počet žáků a studentů, včetně jejich studijního programu nebo oboru vzdělání, které požadují k výkonu pracovní povinnosti, a předpokládanou dobu výkonu pracovní povinnosti,

- vysokým, vyšším odborným a středním zdravotnickým školám zajišťujícím výuku žáků a studentů podle bodu 1 uvedeného usnesení vlády (viz charakteristiky uvedené v kapitole 2 body a) až e) tohoto doporučeného postupu) sestavit seznamy těchto žáků a studentů a tyto zaslat, a to do 1 dne a při změně vždy nejpozději následujícího dne, místně příslušnému hejtmánovi nebo primátorovi hlavního města Prahy,
- oprávněným subjektům uvedeným v kapitole 1 tohoto doporučeného postupu zajistit do 30 dnů od skončení výkonu pracovní povinnosti vydání potvrzení konkrétní osobě o výkonu pracovní povinnosti a o skutečné době, po kterou u něho byla přikázaná pracovní povinnost konkrétní osobou vykonávána, a toto potvrzení předat v jednom vyhotovení této osobě a jedno vyhotovení zaslat hejtmánovi, popřípadě primátorovi hlavního města Prahy, který konkrétní osobě vydal příkaz k výkonu pracovní povinnosti; potvrzení o vykonané pracovní povinnosti musí obsahovat identifikaci osoby vykonávající pracovní povinnost podle příkazu k nařízení pracovní povinnosti, identifikaci osoby, u které byla vykonávána pracovní povinnost, dobu výkonu pracovní povinnosti, razítko a podpis osoby oprávněné jednat za osobu vystavující toto potvrzení.

V dopise hejtmánům čj. MZDR 19649/2020-34/OKP, který byl zaslán dne 15. 10. 2020, se uvádí: „V případě, že obdržíte žádosti o přidělení žáků a studentů k výkonu pracovní povinnosti, a nebudete disponovat pro konkrétní žádost objektivní možností jí vyhovět, doporučuje se Vám obrátit se se žádostí na hejtmány sousedních krajů a žádosti vyhovět ve spolupráci s nimi. V rámci elementární solidarity v boji se stávající epidemií se doporučuje těmto mezikrajským žádostem průběžně vyhovovat.“

3. Podmínky výkonu pracovní povinnosti

V souladu s vyhlášeným krizovým opatřením může být žákům a studentům uvedeným v kapitole 2 body a) až e) tohoto doporučeného postupu uložen výkon pracovní povinnosti pouze u orgánů ochrany veřejného zdraví, u poskytovatelů zdravotnické záchranné služby a v rámci poskytování zdravotních služeb u poskytovatelů zdravotních služeb lůžkové péče, tedy u oprávněných subjektů.

Podle § 29 odst. 6 krizového zákona se výkon uložené pracovní povinnosti považuje za jiný úkon v obecném zájmu (viz § 203 zákoníku práce). S takovým žákem nebo studentem tedy nelze sjednat pracovní smlouvu ani dohodu o pracovní činnosti nebo dohodu o provedení práce.

Žákovi nebo studentovi náleží v souladu s § 35 krizového zákona **peněžní náhrada** (nejedná se o mzdu/plat, viz § 200 zákoníku práce), kterou je povinen vyplatit orgán krizového řízení do 6 měsíců od ukončení nouzového stavu.

Peněžní náhradu je povinen vyplatit orgán krizového řízení, který o omezení práva nebo uložení povinnosti rozhodl.

Výše náhrady musí být určena písemně. Jelikož se **nejedná o mzdu ani plat, nejsou zde zahrnuty povinné odvody na zdravotní a sociální pojištění.**

Pokud se orgán krizového řízení (kraj / hlavní město Praha) s žákem nebo studentem nedohodne na dobrovolné pomoci, obsah, rozsah a místo prací v rámci pracovní povinnosti v době nouzového stavu stanoví hejtman / primátor hlavního města Prahy pracovním příkazem (§ 31 odst. 5 krizového zákona).

Žák, resp. student musí splňovat dvě podmínky:

1. plná svéprávnost (věk nejméně 18 let),
2. zdravotní způsobilost. Tuto podmínku student nemusí dokládat, neboť se má za to, že je splněna, neprokáže-li opak.

Výjimky z výkonu pracovní povinnosti stanoví § 32 krizového zákona (viz dále).

Pokud se jedná o dobrovolnou pomoc (podle krizového zákona), tak náhrada sjednána být nemusí, ale po vzájemné dohodě je možné ji sjednat mezi orgánem krizového řízení a osobou, která bude vykonávat dobrovolnou pomoc.

Výjimky

Podle § 32 krizového zákona jsou od pracovní povinnosti osvobozeni:

- osoby ve věku do 18 let a od 62 let,
- osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu požadovaných druhů práce¹,
- osoby invalidní ve třetím stupni,
- osoby, které by tím vystavily vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké (z důvodu pracovní neschopnosti nebo v případě poslání do sociální služby, v níž je vyhlášena karanténa, a nejsou dostupné ochranné prostředky),
- zaměstnanci subjektu kritické infrastruktury, kteří se podílejí na zajištění funkce prvku kritické infrastruktury,
- ženy a osamělí muži pečující o dítě do 15 let věku,
- těhotné ženy,
- ženy do konce třetího měsíce po porodu, jestliže se dítě narodilo mrtvé, zemřelo, anebo žena o něj nepečuje.

Podle § 31 krizového zákona může student / žák odmítnout plnění pracovní povinnosti, pokud by jejich plněním ohrozil život nebo zdraví vlastní nebo jiných osob anebo pokud

---

¹ § 31 zákona č. 240/2000 Sb.: V případě, že fyzická osoba není schopna ze zdravotních důvodů uloženou pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc konat, doloží tuto skutečnost lékařským posudkem, který vystaví poskytovatel zdravotních služeb určený orgánem, jenž vydal pracovní příkaz nebo uložil pracovní výpomoc. Tento poskytovatel je povinen přednostně provést lékařskou prohlídku příslušné fyzické osoby a posoudit zdravotní způsobilost osoby k předpokládané práci.

jsou povinnosti jemu ukládané v rozporu se zákonem. Orgán krizového řízení může osvobodit od pracovní povinnosti také osoby, kterým by v tom bránila důležitá okolnost, jejíž opominutí by mohlo vést k hrožení života, zdraví nebo majetku. Závažnost důležité okolnosti posuzuje orgán krizového řízení.

Osoby osvobozené od pracovní povinnosti mohou poskytnout dobrovolnou pomoc.

Podle § 32 odst. 1 krizového zákona nelze uložit pracovní povinnost fyzickým osobám, které požívají výsady a imunity podle mezinárodního práva. Pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc ostatním cizincům lze uložit, pokud mezinárodní smlouva schválená Parlamentem ČR a vyhlášená ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv nebo v předcházející obdobné sbírce nestanoví jinak.

4. Vydávání příkazů k výkonu pracovní povinnosti

Na základě výše uvedeného si kraj / hlavní město Praha vyžádá od vysokých, vyšších odborných a středních škol na svém územním obvodu seznam studentů, jejichž studijní zaměření odpovídá podmínkám stanoveným vládou v usnesení vlády č. 1023/2020, vhodných k výkonu pracovní povinnosti s uvedením místa jejich trvalého pobytu nebo skutečného pobytu, kontaktními údaji a prohlášením, že škola seznámila studenty s tím, že pro potřeby nařízení výkonu pracovní povinnosti bude nakládáno v souladu s příslušnými právními předpisy s jejich osobními údaji.

Kraj / hlavní město Praha po obdržení seznamu studentů škol ve svém správním obvodu poskytne (bez vyžádání) tyto seznamy krajům, v jejichž územním obvodu mají žáci a studenti těchto škol své trvalé bydliště nebo skutečné bydliště, v němž se aktuálně zdržují.

Kraj / hlavní město Praha vydá jednotlivým žákům / studentům, jejichž trvalý pobyt nebo skutečný pobyt je na území daného kraje, příkaz k výkonu pracovní povinnosti u oprávněného subjektu (viz kapitola 1), který se nachází na území kraje / hlavního města Prahy a který zaslal kraji požadavek na zajištění osob.

V případě, že kraj / hlavní město Praha obdrží žádost o přidělení žáků a studentů k výkonu pracovní povinnosti a nebude disponovat pro konkrétní žádost objektivní možností jí vyhovět, doporučuje se obrátit se se žádostí na hejtmany sousedních krajů a žádosti vyhovět ve spolupráci s nimi. V rámci solidarity v době nouzového stavu se doporučuje těmto mezikrajským žádostem průběžně vyhovovat.

Současně kraj / hlavní město Praha vede seznam všech oprávněných žadatelů na svém území (viz kapitola 1) a jejich požadavků na zajištění osob, kterým by mohl být uložen výkon pracovní povinnosti. Pro každý kalendářní měsíc bude vytvořen samostatný seznam, který bude obsahovat následující údaje:

- počet nahlášených chybějících pracovních pozic za celý kraj rozlišených podle jednotlivých subjektů s uvedením jejich identifikátoru,

- počet žáků a studentů, kterým byl nařízen výkon pracovní povinnosti s uvedením pracovních pozic a do kterého subjektu byli povoláni (podle identifikátoru subjektu),
- dobu, po jakou jim byl výkon pracovní povinnosti nařízen, a to se zohledněním rozsahu a období platnosti nouzového stavu a příslušných krizových opatření,
- počet odpracovaných hodin za každého žáka a studenta za měsíc ve formě desetinného čísla zaokrouhleného na 2 desetinná místa,
- hodinovou sazbu v Kč,
- počet odpracovaných hodin za měsíc s příplatkem (noční práce, sobota, neděle, státní svátek, rizikový příplatek) ve formě desetinného čísla zaokrouhleného na 2 desetinná místa,
- výše příplatků celkem v Kč,
- odpracované hodiny celkem, tj. součet standardního počtu odpracovaných hodin a počtu odpracovaných hodin s příplatkem, ve formě desetinného čísla zaokrouhleného na 2 desetinná místa a
- předpokládanou výši vyplacené peněžité náhrady.

Z důvodu dodržení jednotné struktury požadovaných informací Ministerstvo zdravotnictví rozešle nejpozději do 5 pracovních dní od zaslání tohoto doporučeného postupu krajským úřadům na jejich elektronické podatelny tabulku ve formátu excel, která bude obsahovat neměnnou strukturu výše uvedených informací.

Tato tabulka musí být ponechána v nezměněné podobě, s výjimkou vkládání dalších řádků v případě potřeby. Pokud nebude dodržen stanovený formát, tato tabulka bude vrácena žadateli zpět k přepracování.

Tyto seznamy, resp. vyplněnou tabulku zašle kraj / hlavní město Praha vždy ve formátu pdf a excel nejpozději do 3. dne daného měsíce za předchozí měsíc Ministerstvu zdravotnictví prostřednictvím datové schránky s podpisem oprávněné osoby na adresu: **Ministerstvo zdravotnictví, oddělení krizové připravenosti, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2; ID datové schránky: pv8aaxd.**

Kontaktním místem ve věci postupu pro realizaci uložení pracovní povinnosti žákům a studentům v souladu s usnesením vlády č. 1023/2020 a usnesením vlády č. 1048/2020 je určeno Oddělení krizové připravenosti na Ministerstvu zdravotnictví.

Kontakt pro zasílání dotazů: e-mailová adresa oddeleniokp@mzcr.cz.

Shrnutí postupu:

V případě, že orgán ochrany veřejného zdraví, poskytovatel zdravotnické záchranné služby nebo poskytovatelé zdravotních služeb lůžkové péče, kteří jsou uvedeni v kapitole 1 tohoto doporučeného postupu, zjistí, že:

- je ohroženo poskytování zdravotních služeb, pro které má uděleno oprávnění, nebo výkon činnosti orgánu ochrany veřejného zdraví z důvodu nedostatečného počtu svých zaměstnanců a současně
- je nedostatek zaměstnanců způsoben důsledky epidemie COVID-19,

informuje kraj nebo hlavní město Prahu, v jehož územním obvodu působí, o počtu chybějících zaměstnanců a zašle mu své požadavky na doplnění zaměstnanců z řad žáků / studentů. Strukturu žádosti s konkrétními požadavky zasílanou oprávněným subjektem na kraj / hlavní město Prahu si stanoví každý kraj, resp. hlavní město Praha, podle svých zvyklostí.

Kraj a hlavní město Praha si vyžádá od vysokých, vyšších odborných a středních škol ve svém územním obvodu seznam studentů, jejichž studijní zaměření odpovídá podmínkám stanoveným vládou v usnesení vlády č. 1023/2020, v němž bude rovněž uvedeno místo jejich trvalého nebo skutečného bydliště, v němž se aktuálně zdržují s dalšími kontaktními údaji.

Kraj a hlavní město Praha na základě těchto informací vydá v souladu s příslušným právním předpisem a usnesením vlády č. 1023/2020 a jeho změnou provedenou usnesením vlády č. 1048/2020 příkaz k výkonu pracovní povinnosti konkrétnímu žákovi nebo studentovi pro jednotlivé subjekty. Každý příkaz k výkonu pracovní povinnosti musí být vedený pod samostatným číslem jednacím.

Kraj a hlavní město Praha vede seznam těchto osob, včetně doby, po jakou jim byl výkon pracovní povinnosti nařízen, a to se zohledněním rozsahu a období platnosti příslušných krizových opatření.

Kraj a hlavní město Praha podává každý měsíc zprávu Ministerstvu zdravotnictví obsahující:

- a) počet nahlášených chybějících pracovních pozic za celý kraj rozlišených podle jednotlivých subjektů s uvedením jejich identifikátoru,
- b) počet žáků a studentů, kterým byl nařízen výkon pracovní povinnosti s uvedením pracovních pozic a do kterého subjektu byli povoláni (podle identifikátoru subjektu),
- c) dobu, po jakou jim byl výkon pracovní povinnosti nařízen, a to se zohledněním rozsahu a období platnosti nouzového stavu a příslušných krizových opatření,
- d) počet odpracovaných hodin za každého žáka a studenta za měsíc ve formě desetinného čísla zaokrouhleného na 2 desetinná místa,
- e) hodinovou sazbu v Kč,
- f) počet odpracovaných hodin za měsíc s příplatkem (noční práce, sobota, neděle, státní svátek, rizikový příplatek) ve formě desetinného čísla zaokrouhleného na 2 desetinná místa,
- g) výše příplatků celkem v Kč,

- h) odpracované hodiny celkem, tj. součet standardního počtu odpracovaných hodin a počtu odpracovaných hodin s příplatkem, ve formě desetinného čísla zaokrouhleného na 2 desetinná místa a
- i) předpokládanou výši vyplacené peněžité náhrady.

Z důvodu dodržení jednotné struktury požadovaných informací Ministerstvo zdravotnictví rozešle nejpozději do 5 dní od zaslání tohoto doporučeného postupu krajským úřadům na jejich elektronické podatelny tabulku ve formátu excel, která bude obsahovat neměnnou strukturu výše uvedených informací.

Tato tabulka musí být ponechána v nezměněné podobě, s výjimkou vkládání dalších řádků v případě potřeby. Pokud nebude dodržen stanovený formát, tato tabulka bude vrácena žadateli zpět k přepracování.

Tyto seznamy, resp. vyplněnou tabulku ve formátu pdf a excel odešle kraj / hlavní město Praha vždy nejpozději do 3. dne daného měsíce za předchozí měsíc Ministerstvu zdravotnictví prostřednictvím datové schránky s podpisem oprávněné osoby na adresu: Ministerstvo zdravotnictví, oddělení krizové připravenosti, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2; ID datové schránky: pv8aaxd.

Kontaktním místem ve věci postupu pro realizaci uložení pracovní povinnosti žákům a studentům v souladu s usnesením vlády č. 1023/2020 a usnesením vlády č. 1048/2020 je určeno Oddělení krizové připravenosti na Ministerstvu zdravotnictví.

Kontakt pro zasílání dotazů: e-mailová adresa oddeleniokp@mzcr.cz.

5. Možnost zažádat u Ministerstva zdravotnictví o poskytnutí finančních prostředků na úhradu peněžních náhrad za výkon pracovní povinnosti nařízené osobám uvedeným v usnesení vlády č. 1023/2020

Žákovi nebo studentovi náleží v souladu s § 35 krizového zákona peněžní náhrada (nejedná se o mzdu / plat, viz § 200 zákoníku práce), kterou je povinen vyplatit orgán krizového řízení do 6 měsíců od ukončení nouzového stavu. Peněžní náhradu je povinen vyplatit orgán krizového řízení, který o omezení práva nebo uložení povinnosti rozhodl.

Výše náhrady musí být určena písemně. Jelikož se nejedná o mzdu ani plat, nejsou zde zahrnuty povinné odvody na zdravotní a sociální pojištění.

V souladu s bodem 7 usnesení vlády č. 1023/2020 vystaví oprávněný subjekt, u kterého žák nebo student vykonával pracovní povinnost, nejpozději do 30 dnů od skončení této povinnosti konkrétní osobě potvrzení o výkonu pracovní povinnosti a skutečné době, po kterou u něj byla přikázaná pracovní povinnost vykonávána, a toto potvrzení předá v jednom vyhotovení konkrétnímu žákovi, resp. studentovi a druhé vyhotovení zašle hejtmánovi kraje / primátorovi hlavního města Prahy. Náležitosti potvrzení jsou stanoveny v bodě 7 usnesení vlády č. 1023/2020.

Kraj a hlavní město Praha požádá Ministerstvo zdravotnictví o poskytnutí finančních prostředků na úhradu peněžních náhrad osobám vykonávajícím pracovní povinnost uloženou příkazem hejtmána (primátorem hl. m. Prahy) podle usnesení vlády č. 1023/2020 a usnesení vlády č. 1048/2020. V žádosti uvede:

- číslo účtu, na který mají být finanční prostředky převedeny,
- číslo jednacích, pod kterým byl vydán příkaz k výkonu pracovní povinnosti, pro každého studenta / žáka zvlášť, včetně data, kdy byl příkaz k výkonu pracovní povinnosti studentovi / žákovi vydán,
- datum zahájení výkonu pracovní povinnosti u jednotlivých studentů / žáků u poskytovatele zdravotních služeb nebo orgánu ochrany veřejného zdraví,
- datum, kdy byl ukončen výkon pracovní povinnosti,
- název a identifikační číslo poskytovatele zdravotních služeb (IČZ) nebo identifikační číslo orgánu ochrany veřejného zdraví (IČO), u kterého žák nebo student pracovní povinnost vykonával,
- přidělená pracovní pozice studentovi / žákovi u poskytovatele zdravotních služeb nebo orgánu ochrany veřejného zdraví,
- počet standardních odpracovaných hodin za měsíc každého žáka a studenta, kterému byla nařízena pracovní povinnost, a to bez příplatků, ve formě desetinného čísla zaokrouhleného na 2 desetinná místa,
- hodinová sazba v Kč,
- počet odpracovaných hodin za měsíc s příplatkem (noční práce, sobota, neděle, státní svátek, rizikový příplatek) ve formě desetinného čísla zaokrouhleného na 2 desetinná místa,
- výše příplatků celkem v Kč, odpracované hodiny celkem, tj. součet standardního počtu odpracovaných hodin a počtu odpracovaných hodin s příplatkem, ve formě desetinného čísla zaokrouhleného na 2 desetinná místa,
- výši peněžité náhrady u každého žáka a studenta, kterému byla nařízena pracovní povinnost a kterému má být peněžní náhrada vyplacena,
- postup, jak byla výše peněžní náhrady² pro každého žáka a studenta vypočítána³,
- celkovou výši finančních prostředků, kterou požaduje na úhradu peněžních náhrad.

---

² Jde-li o vykonání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo dobrovolné pomoci, u nichž nelze určit výši náhrady dohodou nebo postupem podle občanského zákoníku, stanoví se náhrada ve výši, která odpovídá obvyklé mzdě za stejné či podobné práce.

³ V případě, že se nebude u skupiny žáků nebo studentů postup vypočítání peněžních náhrad lišit, lze uvést postup pouze u jednoho žáka/studenta a u ostatních uvést odkaz na tento postup.

K podání žádosti lze využít strukturu tabulky určené k informování Ministerstva zdravotnictví o čerpání náhrad za uplynulý měsíc (viz kapitola 4 tohoto doporučeného postupu), kterou kraj / hlavní město Praha doplní o další požadované údaje uvedené výše (viz odrážky v kapitole č. 5).

Výši peněžité náhrady u každého žáka / studenta, kterému byla nařízena pracovní povinnost a kterému má být peněžní náhrada vyplacena, musí být v souladu se zákoníkem práce⁴ zaokrouhlena na celé koruny směrem nahoru. V žádosti nebudou uváděny seznamy osob, které mají s oprávněnými subjekty uzavřeny dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, ani dohody, které jsou uzavřeny na základě dobrovolné pomoci.

Pokud se orgán krizového řízení (kraj / hlavní město Praha) s žákem nebo studentem nedohodne na dobrovolné pomoci, obsah, rozsah a místo prací v rámci pracovní povinnosti v době nouzového stavu stanoví hejtman / primátor hlavního města Prahy pracovním příkazem (§ 31 odst. 5 krizového zákona).

Pokud se jedná o dobrovolnou pomoc (podle krizového zákona), pak náhrada sjednána být nemusí, ale po vzájemné dohodě je možné ji sjednat mezi orgánem krizového řízení, kterým je kraj / hlavní město Praha, a osobou, která bude vykonávat dobrovolnou pomoc. V takovém případě hradí náhradu za dobrovolnou pomoc kraj / hlavní město Praha, který tuto dohodu s osobou sjednal.

Z důvodu dodržení jednotné struktury požadovaných informací a pro potřeby posouzení oprávněnosti výše peněžních náhrad a převedení celkové částky finančních prostředků určených k úhradě peněžních náhrad na účet kraje Ministerstvo zdravotnictví rozešle krajským úřadům zároveň s tímto doporučeným postupem tabulku ve formátu excel, kterou spolu se žádostí o poskytnutí finančních prostředků na úhradu peněžních náhrad za výkon pracovní povinnosti podává kraj / hl. m. Praha v souladu s výše uvedeným doporučeným postupem do 45 dní od ukončení výkonu nařízené pracovní povinnosti podle pokynů uvedených v tomto doporučeném postupu.

Tato tabulka musí být ponechána v nezměněné podobě, s výjimkou vkládání dalších řádků v případě potřeby. Pokud nebude dodržen stanovený formát, tato tabulka bude spolu se žádostí vrácena žadateli zpět k přepracování.

Elektronicky podepsanou žádost spolu s vyplněnou tabulkou ve formátu pdf a excel odešle kraj / hlavní město Praha nejpozději do 45 dní od ukončení výkonu nařízené pracovní povinnosti Ministerstvu zdravotnictví prostřednictvím datové schránky s podpisem oprávněné osoby na adresu: **Ministerstvo zdravotnictví, oddělení krizové připravenosti, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2; ID datové schránky: pv8aaxd.**

Ministerstvo zdravotnictví zaslané žádosti zpracuje a zkontroluje, zda se jedná o oprávněné subjekty, a nejpozději do 3 měsíců od ukončení nouzového stavu poukáže kraji / hlavnímu městu Praze na jeho účet finanční prostředky ve výši souhrnu peněžních náhrad, které mají být krajem / hlavním městem Praha vyplaceny.

---

⁴ § 142 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Kraj a hlavní město Praha na základě příkazů k provedení výkonu pracovní povinnosti vydaných hejtnanem kraje / primátorem hlavního města Prahy vyplatí jednotlivým žákům a studentům příslušnou výši náhrady.

Kraj a hlavní město Praha je povinen vést finanční prostředky poskytnuté na proplacení výkonu pracovní povinnosti ve svém účetnictví řádně a na odděleném analytickém účtu. Tuto podmínku nelze zaměňovat pouhým vedením výkaznictví v jakékoliv formě.

Kraj a hlavní město Praha je povinen archivovat účetní doklady související s nařízením výkonu pracovní povinnosti po dobu nejméně 10 let.

Právní rámec stanovený krizovým zákonem

- a) Pro účely zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon, ve znění pozdějších předpisů, se rozumí:
- pracovní povinností – povinnost fyzické osoby vykonávat po nezbytně nutnou dobu určenou prací, která je nutná pro řešení krizové situace, a kterou je tato osoba povinna konat v místě určeném orgánem krizového řízení, [§ 2 písm. d)],
  - pracovní výpomocí – povinnost fyzických osob vykonávat jednorázové a mimořádné úkoly nezbytné pro řešení krizové situace, které jsou povinny konat v místě určeném orgánem krizového řízení, [§ 2 písm. e)].
- b) Vláda je oprávněna v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídit ukládání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky [§ 6 odst. 1 písm. c)].
- c) Hejtman je oprávněn nařídit pracovní povinnost, pracovní výpomoc nebo poskytnutí věcného prostředku pro řešení krizové situace [§ 31 odst. 5].
- d) Výkon uložené pracovní povinnosti a pracovní výpomoci se považuje za jiný úkon v obecném zájmu [§ 29 odst. 6]:
- e) Fyzická osoba je v době krizového stavu povinna:
- uposlechnout výzvy oprávněných orgánů krizového řízení k zaevidování na stanoveném místě z důvodu uložení pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci [§ 31 odst. 3 písm. a)],
  - vykonávat uloženou pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc [§ 31 odst. 3 písm. d)].
- f) Obsah, rozsah a místo prací v rámci pracovní povinnosti v době nouzového stavu a stavu ohrožení státu stanoví fyzické osobě hejtman pracovním příkazem. Pracovní příkaz obsahuje jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a bydliště, den a místo nástupu pracovní povinnosti, druh práce, předpokládanou délku plnění povinnosti, poučení a označení orgánu, který pracovní příkaz vydal [§ 31 odst. 5].
- g) Za omezení vlastnického nebo užívacího práva, poskytnutí věcného prostředku, vykonání pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci náleží právnické nebo fyzické osobě peněžní náhrada. Peněžní náhradu je povinen vyplatit orgán krizového řízení, který o omezení práva nebo uložení povinnosti rozhodl. Peněžní náhradu lze poskytnout po vzájemné dohodě též za poskytnutí dobrovolné pomoci. Peněžní náhrada se vyplácí do 6 měsíců od ukončení nebo zrušení krizového stavu, v jehož důsledku vznikl nárok na peněžní náhradu podle tohoto odstavce [§ 35 odst. 1].

- h) Jde-li o vykonání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo dobrovolné pomoci, u nichž nelze určit výši náhrady dohodou nebo postupem podle občanského zákoníku, stanoví se náhrada ve výši, která odpovídá obvyklé mzdě za stejné či podobné práce. Při stanovení náhrady za poskytnutí věcného prostředku se vychází z výše nákladů vzniklých povinnému a z obvykle požadované náhrady za použití stejného nebo obdobného věcného prostředku v době jeho poskytnutí [§ 35 odst. 3].
- i) Náhrada škody či újmy na zdraví vzniklé při výkonu uložené pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo dobrovolné pomoci vykonané v rámci organizované činnosti se poskytuje podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu na zdraví v některých zvláštních případech, pokud mu již nevznikl nárok na dávku úrazového pojištění podle zvláštního právního předpisu [§ 36 odst. 3].